

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.411.1.1.2024

Rafał Kijanka - Dyrektor
Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki
Zdrowotnej w Przemyśle

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

S/24/001 – Funkcjonowanie Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego SPZOZ w Przemyśle

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przemyślu, ul. Juliusza Słowackiego 85, 37-700 Przemyśl (dalej: WSPR lub Stacja).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Kijanka – Dyrektor WSPR od 20 stycznia 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja, wyposażenie i funkcjonowanie WSPR jako jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, 2. Gospodarowanie mieniem WSPR.
Okres objęty kontrolą	Lata: 2022-2023 (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, które mają wpływ na okres objęty kontrolą).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	1. Roman Chrząszcz – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/22/2024 z 7 lutego 2024 r. 2. Mateusz Malig – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/23/2024 z 7 lutego 2024 r.

(akta kontroli tom I str. 3-7)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Dyrektor WSPR nie w pełni prawidłowo realizował zadania w ramach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego. Wystąpiły także nieprawidłowości dotyczące zatrudnienia niektórych pracowników oraz nadzoru nad realizacją powierzonych im zadań i rozliczaniem czasu ich wykonania.

Dwa Zespoły Ratownictwa Medycznego³ typu S (specjalistyczne)⁴, nie miały zapewnionej ciągłej obsady lekarza systemu, co naruszało postanowienia art. 36 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁵. Ponadto, ZRM funkcjonujące w ramach Stacji nie osiągnęły wymaganych parametrów czasu dotarcia na miejsce zdarzenia, dotyczących: mediany czasu w skali poszczególnych miesięcy oraz maksymalnego czasu, określonych w art. 24 ust. 1 pkt 1 i 3 ww. ustawy.

Według danych zawartych w Systemie Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego⁶, część wyjazdów Zespołów (60% w kodzie pilności 1 i 12% w kodzie pilności 2), zostało zrealizowanych z przekroczeniem obowiązujących limitów czasowych. Analiza wykazała, że część z nich miała w SWD PRM wprowadzony nieprawidłowy czas wyjazdu Zespołu, co powodowało że system zawierał nieprawidłowe dane w tym zakresie.

Lekarze wykonujący świadczenia w Stacji posiadali specjalizacje lekarskie wymagane art. 3 pkt 3 ustawy PRM, lecz pracowali w Stacji w sposób ciągły w długich okresach trwających ponad 24 h⁷, a w skrajnym przypadku trwającym 71 h 35 min, co mogło wpływać na jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na zdrowie samych lekarzy.

Dyrektor Stacji niezgodnie z Regulaminem wynagradzania, zatrudnił na stanowisku Referenta ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych osobę, która nie udokumentowała wymaganego wykształcenia średniego. Ponadto, stanowisko to zostało ujęte w strukturze organizacyjnej Stacji dopiero 21 kwietnia 2022 r., pomimo zatrudnienia na nim pracownika od marca 2019 r.

Dyrektor WSPR zatrudniał na podstawie umowy o pracę Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji pomimo, że struktura organizacyjna Stacji nie przewidywała takiego stanowiska. Dyrektor nierzetelnie weryfikował czas pracy tego pracownika oraz nie podjął skutecznych działań w związku z nieprawidłowym potwierdzaniem jego obecności w pracy. Skutkiem nieprawidłowego uzupełniania listy obecności (podpisywania ich jednorazowo za cały miesiąc), w 11 dniach, ww. pracownik potwierdził obecność w Stacji, mimo że w tym czasie wykonywał pracę w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie, tj. świadczył ją na rzecz innego pracodawcy lub przebywał na zwolnieniu chorobowym. Wynagrodzenie wypłacone za nieprawidłowo wykazany czas pracy wynosiło 2390,90 zł.

Dyrektor WSPR również nierzetelnie weryfikował ewidencję wykonania umowy zlecenia przez Rzecznika Prasowego⁸. Dyrektor akceptował ww. ewidencję, mimo iż zleceniobiorca nieprawidłowo wykazał w niej wykonywanie zadań na rzecz Stacji w 12 dniach, w których nie mogły być one realizowane, gdyż w tym czasie świadczył

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ dalej: ZRM lub Zespoły.

⁴ Spośród trzech funkcjonujących w Stacji

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1541 ze zm., dalej ustawa PRM

⁶ dalej: SWD PRM.

⁷ Analiza czasu pracy pięciu lekarzy w sześciu losowo wybranych miesiącach wykazała 74 przypadki pracy ciągłej trwającej ponad 24 h.

⁸ Umowę zlecenia Rzecznika Prasowego wykonywała ta sama osoba, która na podstawie umowy o pracę była zatrudniona na stanowisku Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji.

pracę na rzecz innego pracodawcy lub przebywał na zwolnieniu chorobowym. Za ten okres Rzecznik otrzymał wynagrodzenie w wysokości 6 025,38 zł.

Czas pracy ratowników medycznych i pielęgniarek systemu był zgodny w uregulowaniach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej*⁹, a liczba tych pracowników zatrudnionych w Stacji zapewniała odpowiednią obsadę Zespołów typu P (podstawowe).

Stacja udzielała zamówień publicznych zgodnie z obowiązującą w tym zakresie ustawą oraz wewnętrznymi regulacjami. Zamówienia zostały zrealizowane w prawidłowym terminie i w kwotach wynikających z zawartych umów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja, wyposażenie i funkcjonowanie WSPR jako jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Opis stanu faktycznego

1. WSPR została utworzona na podstawie uchwały¹¹ Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 listopada 2017 r. jako Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Przemyślu. Uchwałą tą nadano również Statut Stacji. Forma prowadzonej działalności była zgodna z postanowieniami art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy *PRM*.

W dniu 1 marca 2018 r. Stacja została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego¹², a 25 kwietnia 2018 r. do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą¹³. Podmiotem tworzącym WSPR było Województwo Podkarpackie, a nadzór nad jej działalnością sprawował Zarząd Województwa Podkarpackiego. Podstawowym celem Stacji było wykonywanie działalności leczniczej poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego oraz promocja zdrowia. Obszarem działania Stacji był teren województwa podkarpackiego, a miejsca stacjonowania wyjazdowych ZRM zorganizowane były na terenie czterech powiatów: przemyskiego, przeworskiego, jarosławskiego i lubaczowskiego.

(akta kontroli tom I str. 8-75)

Od 1 stycznia 2022 r. do czasu rozpoczęcia niniejszej kontroli NIK (8 lutego 2024 r.), w ramach WSPR utworzono dwa dodatkowe podstawowe ZRM (P-18 i P-19): z dniem 1 kwietnia 2023 r. w Stubnie w trybie 16 godzinnym i z dniem 1 stycznia 2024 r. w Horyńcu Zdroju w trybie 12 godzinnym. Utworzenie tych Zespołów zostało zgłoszone do Wojewódzkiego Oddziału NFZ oraz do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą.

W okresie objętym kontrolą, Stacja stosownie do wymogu art. 17 ust. 1 pkt 4 i art. 25 ust. 1 ustawy o *działalności leczniczej*, miała zawarte umowy ubezpieczenia OC, za szkody wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Suma gwarancyjna umów OC została ustalona zgodnie z wymogami § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 991.

¹⁰ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Nr XLVII/777/17

¹² Nr KRS: 0000721370

¹³ Nr księgi rejestrowej 000000200222, organ rejestrowy – Wojewoda Podkarpacki.

obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą¹⁴.

(akta kontroli tom I str. 76-87)

2.1 WSPR posiadała uregulowania wewnętrzne wprowadzone zarządzeniami Dyrektora Stacji, w tym: z 5 września 2019 r. w sprawie postępowania w przypadku chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych oraz z 20 lutego 2020 r. w sprawie postępowania z pacjentem podejrzanym o udar mózgu w aspekcie leczenia trombolitycznego i wewnątrznaczyniowego.

Stacja stosowała również procedury, wytyczne i zalecenia wydane przez organy zewnętrzne, w tym przez:

- Ministra Zdrowia: *Dobre praktyki leczenia bólu* oraz *Procedury na wypadek wystąpienia zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych*¹⁵;
- Wojewodę Podkarpackiego: *Wojewódzki plan działania na wypadek wystąpienia epidemii* oraz *Procedury postępowania z pacjentem psychiatrycznym*;
- międzynarodowe i krajowe towarzystwa medyczne, w tym: *Wytyczne resuscytacji 2021 wydane przez Polską Radę Resuscytacji* oraz Zalecenia ITLS (International Trauma Life Support), PHTLS (Prehospital Trauma Life Support), ATLS (Advanced Trauma Life Support), TCCC (Tactical Combat Casualty Care).

(akta kontroli tom I str. 88-114)

2.2. W WSPR, w SWD PRM, prowadzono ewidencję czasu przyjazdu ambulansu na podjazd szpitala i czasu przekazania pacjenta do szpitalnego oddziału ratunkowego i izby przyjęć (SOR/IP).

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że prowadził analizy przypadków wydłużonego czasu oczekiwania przekazania pacjenta do SOR/IP w stanie zagrożenia zdrowotnego. Dyrektor wskazał, iż w porozumieniu z Kierownikiem Dyspozytorni Medycznej, wprowadził instrukcję postępowania na wypadek długiego czasu oczekiwania na przekazanie pacjenta. Zakładała ona informowanie dyspozytora medycznego o zaistniałej sytuacji, który podejmował interwencje w SOR/IP na podstawie zgłoszenia ZRM. Instrukcja ta nie posiadała formy pisemnej.

Z dokumentów przedstawionych przez Dyrektora wynika, że w okresie styczeń – październik 2023 r. nastąpił spadek odmów przyjęć pacjentów do szpitali o 10% w stosunku do analogicznego okresu 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 115-118)

3. W okresie od 1 stycznia 2022 do 31 marca 2023 r. w ramach WSPR funkcjonowało – 20 ZRM, od 1 kwietnia do 31 grudnia 2023 r. – 21, a od 1 stycznia 2024 r. – 22 ZRM. Działalność rozpoczął od 1 kwietnia 2023 r. ZRM w Stubnie, a od 1 stycznia 2024 r. ZRM w Horyńcu Zdroju.

Spośród ww. 22 ZRM:

- trzy Zespoły były typu S (specjalistyczne) – 24 h,
- 13 Zespołów było typu P (podstawowy) – 24 h,
- cztery Zespoły typu P – 16 h (Fredropol, Stubno, Sieniawa i Stary Dzików),
- dwa Zespoły typu P – 12 h (Jarosław, Horyniec Zdrój).

Miejsca stacjonowania ZRM zorganizowane były w 16 lokalizacjach, z tego:

- w powiecie przemyskim, w sześciu lokalizacjach stacjonowało osiem ZRM (jeden typu S i 7 typu P),

¹⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 866

¹⁵ Zawierająca m.in. opis sposobu postępowania w obszarze zadań kierującego akcją medyczną oraz ZRM, w tym również obowiązek wyznaczenia osób prowadzących segregację medyczną oraz ustalenie zasad komunikacji.

- w powiecie jarosławskim, w trzech lokalizacjach stacjonowało pięć ZRM (jeden typu S i cztery typu P),
- w powiecie przeworskim, w trzech lokalizacjach stacjonowało cztery ZRM (wszystkie typu P),
- w powiecie lubaczowskim, w czterech lokalizacjach stacjonowało pięć ZRM (jeden typu S, cztery typu P).

W czasie niniejszej kontroli NIK (luty - kwiecień 2024 r.), miejsca stacjonowania ZRM były zgodne z lokalizacją wskazaną w Wojewódzkim Planie Działania Sytemu Ratownictwa Medycznego dla Województwa Podkarpackiego.

(akta kontroli tom I str. 119-129)

Na 1 stycznia 2022 r. Stacja miała na wyposażeniu 20 systemowych ambulansów przypisanych do poszczególnych ZRM oraz 10 rezerwowych ambulansów systemowych. Na 31 grudnia 2023 r. Stacja miała na wyposażeniu 21 systemowych ambulansów przypisanych do poszczególnych ZRM oraz dziewięć rezerwowych ambulansów systemowych, a na 28 lutego 2024 r. 22 ambulanse przypisane do ZRM oraz osiem rezerwowych.

Spośród 30 ambulansów będących na wyposażeniu Stacji na 31 grudnia 2023 r.:

- jeden ambulans był z 2016 r., pięć z 2017 r., 11 z 2018 r., cztery z 2019 r., dwa z 2020 r., trzy z 2021 r., trzy z 2022 r. i jeden z 2023 r.,
- największy przebieg ambulansu wynosił 299,3 tys. km, cztery ambulanse miało przebieg od 205 tys. km do 228 tys. km, 17 ambulansów od 100 tys. km do 200 tys. km, osiem ambulansów poniżej 100 tys. km.

W 2022 r. 22 ambulanse zostały wyłączone z eksploatacji przez łączny okres 100 dni, z powodu 35 awarii, zdarzeń drogowych (kolizji) lub napraw eksploatacyjnych.

W 2023 r. 20 ambulansów było wyłączone z eksploatacji przez łączny okres 74 dni, z powodu 34 awarii, zdarzeń drogowych (kolizji) lub napraw eksploatacyjnych.

Ambulanse systemowe (przypisane do ZRM i rezerwowe) były ujęte w ewidencji środków trwałych WSPR.

Dyrektor WSPR wyjaśnił, że w latach 2022-2023 ambulanse Stacji były w bardzo dobrym stanie technicznym i były na bieżąco serwisowane. Dyrektor wskazał, że w ww. okresie nie występowały przerwy w dyspozycyjności ZRM trwających dłużej niż cztery godziny, spowodowane awariami ambulansu. W okresie tym nie występowały również przerwy w dyspozycyjności ZRM spowodowane brakiem personelu medycznego.

(akta kontroli tom I str. 129-160)

4. W ramach WSPR nie funkcjonowała Dyspozytornia Medyczna. Od 1 stycznia 2021 r. Dyspozytornia taka funkcjonowała w strukturach Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, która dysponowała ZRM zlokalizowanymi na terenie województwa podkarpackiego.

(akta kontroli tom I str. 161)

5. Oględziny czterech losowo wybranych ambulansów systemowych przypisanych do ZRM¹⁶, wykazały że były one wyposażone:

¹⁶ Dwa Typu S stacjonujące: w Przemyślu ul. Słowackiego 85 (Nr Zespołu R01 27) i w Jarosławiu ul. Zielińskiego 4 (Nr Zespołu R01 23) oraz dwa Typu P stacjonujące: w Przemyślu ul. Słowackiego 85 (Nr Zespołu R01 146) i w Przemyślu ul. Monte Cassino 18 (Nr Zespołu R01 148).

- w wymagane wyroby medyczne w kategoriach: do przenoszenia pacjenta, unieruchamiające, do wentylacji/oddychania, diagnostyczne, do postępowania w nagłych stanach zagrożenia zdrowotnego oraz sprzęt ratowniczy i ochronny¹⁷,
- w wymagane leki w terminach ich ważności (przydatności) – analizą objęto 19 (40,4%) losowo wybranych leków spośród 47 ujętych w wykazie¹⁸,
- w wymagane urządzenia: terminal mobilny wraz ze stacją dokującą, umożliwiający korzystanie z SWD PRM, drukarkę współpracującą z terminalem mobilnym i SWD PRM drukującą na formacie A4, urządzenie systemu nawigacji satelitarnej przekazujące dane do SWD PRM¹⁹.

Oględziny wykazały również, że:

- stanowiska pracy członków ZRM w miejscu ich stacjonowania, wyposażone były w: stację roboczą z monitorem umożliwiającym korzystanie z SWD PRM, drukarkę współpracującą ze stacją roboczą drukującą na formacie A4 oraz w połączenie z Internetem,
- w miejscach stacjonowania ambulansów w Przemyśle przy ul. Słowackiego 85 i przy ul. Monte Cassino 18 były zorganizowane miejsca postojowe w garażach zamykanych, a w Jarosławiu przy ul. Zielińskiego 4, garaż dla ambulansów stanowiła zadaszona wiata zabudowana trzema ścianami.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że dwa ambulanse stacjonujące w Przeworsku nie były garażowane, natomiast pozostałe ambulanse były garażowane. Dyrektor wskazał, że wszystkie ambulanse WSPR w miejscu ich stacjonowania były podłączane do sieci elektrycznej, co zapewniało ogrzewanie jego wnętrza oraz płynu w silniku celem sprawnego uruchomienia w niskich temperaturach. Podłączenie do sieci elektrycznej zapewniało również ciągle doładowywanie akumulatorów ambulansów oraz akumulatorów wyrobów medycznych zamontowanych w tych pojazdach.

(akta kontroli tom I str. 143-145, 162-181)

6. Analiza wyjazdów losowo wybranych czterech ZRM (dwóch w lipcu 2022 r. i dwóch w sierpniu 2023) łącznie 428 wyjazdów, wykazała że:

- karty medycznych czynności ratunkowych oraz karty zlecenia wyjazdów ZRM obejmowały informacje wymagane przepisami § 46 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w *sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania*²⁰,
- wyjazdy ZRM zostały zlecone przez dyspozytora medycznego do zdarzeń wskazujących na zagrożenie zdrowia lub życia pacjentów – w analizowanych przypadkach nie stwierdzono wyjazdów Zespołów w innych celach np. zabezpieczenia imprez masowych, usług transportowych itp.

Dyrektor WSPR wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą, ZRM nie były wykorzystywane do zadań typu: zabezpieczenie imprez masowych, usługi transportu sanitarnego, wyjazdów do doraźnych zachorowań itp.

(akta kontroli tom I str. 183-188, 396-401)

7.1. Zatrudnienie personelu medycznego w WSPR w ZRM przedstawiało się następująco.

¹⁷ Określone w załączniku nr 3 zarządzenia nr 179/2020/DSM Prezesa NFZ w *sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ratownictwo medyczne* (Biul. Inf. NFZ z 2020 r. poz. 179).

¹⁸ Określonym w pkt 31 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 czerwca 2023 r. w *sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1180).

¹⁹ Określone przepisami § 10 ust. 3 6. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2019 r. w *sprawie Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1310).

²⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1304.

Na koniec 2022 r. zatrudnionych było łącznie 238 osób (221,33 etatów), z tego:

- lekarzy systemu – 17 (11,54 etatu),
- pielęgniarek systemu – 5 (5 etatów),
- ratowników medycznych – 216 (204,79 etatów).

Siedemnastu lekarzy zatrudnionych było na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym jeden lekarz dodatkowo na podstawie umowy o pracę (0,5 etatu) wykonywał zadania Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa, pięć pielęgniarek systemu zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę, 197 ratowników medycznych zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę oraz 19 na podstawie umów zlecenia.

Na koniec 2023 r. zatrudnionych było łącznie 255 osób (230,75 etaty), z tego:

- lekarzy systemu – 19 (11,82 etatu),
- pielęgniarek systemu – 5 (5 etatów),
- ratowników medycznych – 231 (213,93 etatów)

Dziewiętnastu lekarzy zatrudnionych było na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym jeden lekarz dodatkowo na podstawie umowy o pracę (0,5 etatu) wykonywał zadania Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa, pięć pielęgniarek systemu zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę, 201 ratowników medycznych zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę oraz 30 na podstawie umów zlecenia.

(akta kontroli tom I str. 187-189)

7.2. Analiza ewidencji czasu pracy pięciu lekarzy, którzy w 2023 r. wypracowali największe liczby godzin w WSPR wykazała, że w sześciu losowo wybranych miesiącach, pracowali oni w sposób ciągły ponad 24 h i czas ten wynosił:

- pierwszy lekarz – w marcu: 62 h, 60 h 25 min i 59 h; w czerwcu: 61 h 35 min, 62 h i 63 h; w lipcu: 48 h, 62 h, 62 h i 60 h; w sierpniu: 61 h, 61 h i 62 h; we wrześniu: 61 h, 65 h i 64 h, w grudniu: 64 h, 65 h, 65 h 35 min, 71 h 35 min;
- drugi lekarz – w marcu: 35 h i 30 h; w czerwcu: 30 h, 32 h i 32 h; w lipcu: 41 h i 36 h; w sierpniu: 35 h, 35 h i 29 h; we wrześniu: 32 h, 36 h i 30 h; w grudniu: 30 h i 49 h;
- trzeci lekarz – w marcu: 48 h, 48 h i 36 h; w czerwcu: 37 h, 48 h, 48 h i 48 h; w lipcu: 48 h, 48 h i 36 h; w sierpniu: 36 h, 49 h, 48 h i 36 h; we wrześniu: 48 h, 48 h, 37 h 35 min, 48 h; w grudniu: 36 h, 36 h 25 min, 37 h 30 min;
- kolejny lekarz – w marcu: 36 h, 36 h, 36 h, 48 h; w czerwcu: 36 h, 36 h, 36 h, 36 h i 36 h; w lipcu: 36 h i 36 h; w sierpniu: 36 h i 60 h; we wrześniu: 48 h, 48 h, 36 h i 36 h; w grudniu: 36 h;
- kolejny lekarz – tylko jeden raz, w czerwcu 36 h. W marcu, lipcu, sierpniu, wrześniu i grudniu nie stwierdzono pracy ciągłej tego lekarza trwającej ponad 24 h.

Ww. lekarze, posiadali specjalizacje lekarskie wymagane art. 3 pkt 3 ustawy *PRM*.

Zdaniem NIK, praca lekarzy w sposób ciągły ponad 24 h (bez przerw na odpoczynek), stwarza zagrożenie należytego wykonania świadczeń zdrowotnych oraz zagrożenie zdrowia samych lekarzy.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że sytuacja kadrowa obsady lekarskiej w specjalistycznych ZRM jest problemem ogólnopolskim. Lekarze w WSPR udzielali świadczenia zdrowotne na podstawie umów cywilnoprawnych, a zatem wydłużony czas pracy ciągłej nie stanowił naruszenia przepisów prawnych. Lekarze pełniący dyżury w specjalistycznych ZRM nie pracowali ciągle, intensywnie. Pomiedzy wyjazdami korzystali z odpoczynku i mieli do tego stworzone w miejscach stacjonowania odpowiednie warunki. W opinii Dyrektora Stacji, praca lekarzy w takich warunkach nie stwarzała zagrożenia dla pacjentów i lekarzy.

Dyrektor wskazał, iż dokładał wszelkich starań w poszukiwaniu lekarzy do pracy w ZRM poprzez umieszczenie ogłoszenia na stronie Stacji²¹ oraz wykonał wiele telefonów osobiście do lekarzy. Działania te nie przyniosły dotychczas oczekiwanych efektów. Dyrektor stwierdził, że nadal będzie prowadził rozmowy w celu pozyskania lekarzy i wnioskował do Wojewody o zmianę specjalistycznych na podstawowe ZRM.

(akta kontroli tom I str. 190-225, 402-406)

7.3. Analiza ewidencji czasu pracy 13 ratowników medycznych²² wykazała, co następuje.

Ratownicy zatrudnieni w ZRM na podstawie umowy o pracę pracowali w systemie dwuzmianowym:

- I zmiana od godz. 7.00 do 19.00 (12 h) lub od godz. 7.00 do 15.00 (8 h),
- II zmiana od godz. 19.00 do 7.00 (12 h) lub od godz. 15.00 do 23.00 (8 h).

Ww. sposób wykonywania pracy był zgodny z uregulowaniami art. 93 – art. 97 ustawy o działalności leczniczej. W 2023 r. w trzymiesięcznych okresach rozliczeniowych ratownicy medyczni świadczyli pracę przez: I kwartał – 485 h 20 min, II kwartał – 462 h 35 min, III kwartał – 485 h 20 min, IV kwartał – 462 h 35 min (razem w 2023 r. 1895 h 50 min).

Analiza ewidencji czasu pracy ośmiu ratowników medycznych, w czterech miesiącach²³ wykazała, że praca była wykonywana w ww. systemie dwuzmianowym. Sporadycznie występowały przypadki wydłużonego czasu pracy spowodowane koniecznością prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia, w sytuacji gdy wyjazd do pacjenta nastąpił przed końcem czasu pracy (pod koniec zmiany). W badanej próbie ratowników nie stwierdzono przypadków, pracy ciągłej trwającej 24 h lub dłuższej.

Ratownicy medyczni zatrudnieni na podstawie umowy zlecenia przeważnie pracowali w ciągu jednej zmiany (w sposób ciągły) 8 h, 12 h lub 16 h, z tym że w analizowanych sześciu miesiącach:

- jeden ratownik, w jednym przypadku (15/16 czerwca 2023 r.) pracował w sposób ciągły przez 24 h,
- drugi ratownik, w jednym przypadku (6/7 sierpnia 2023 r.) pracował w sposób ciągły przez 24 h,
- trzeci ratownik, w jednym przypadku (23/24 grudnia 2023 r.) pracował w sposób ciągły przez 25 h,
- kolejny ratownik, w jednym przypadku (1/2 sierpnia 2023 r.) pracował w sposób ciągły przez 24 h.

Ww. ratownicy medyczni posiadali odpowiednie kwalifikacje do wykonywania tego zawodu, określone w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy o PRM²⁴.

(akta kontroli tom I str. 226-305, 337-341)

7.4. Analiza ewidencji czasu pracy czterech miesięcy²⁵ pięciu pielęgniarek systemu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wykazała, co następuje:

- w 2023 r. w trzymiesięcznych okresach rozliczeniowych pielęgniarki wykonywały pracę w takiej samej ilości godzin jak ratownicy medyczni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę,

²¹ www.wsprprzemysl.pl

²² Ośmiu losowo wybranych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i pięciu zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia, którzy wypracowali w 2023 r. najwięcej godzin.

²³ Marzec, czerwiec, wrzesień i grudzień 2023 r.

²⁴ Od 22 czerwca 2023 r. wymagania te określono w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2187).

²⁵ Marzec, czerwiec, wrzesień i grudzień 2023 r.

- praca była wykonywana w systemie dwuzmianowym zastosowanym dla ratowników medycznych,
- w analizowanych miesiącach nie stwierdzono przypadków, pracy ciągłej pielęgniarek systemu trwającej 24 h lub dłuższej.

Pielęgniarki systemu posiadały odpowiednie kwalifikacje do wykonywania pracy, określone art. 3 pkt 6 ustawy PRM oraz przedłożyły pracodawcy zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu, wydane przez Podkarpacką Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych.

7.5. Dyrektor Stacji wyjaśnił, że osoby wchodzące w skład ZRM, w czasie wyznaczonym do udzielania świadczeń ratownictwa medycznego, nie wykonywały innych czynności, ani nie świadczyły pracy w innych komórkach WSPR.

(akta kontroli tom I str. 187-188, 306-341)

8.1. W drugim półroczu 2023 r. tj. po odwołaniu na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, w dwóch spośród trzech ZRM typu S (specjalistyczny) nie było zapewnionej ciągłej obsady lekarskiej (Zespoły nie posiadały wymaganego personelu medycznego), co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli tom I str. 342-354)

8.2. Z powodu niedostępności ZRM działających w ramach WSPR, Państwowa Straż Pożarna została zadysponowana w 2022 r. do 31 zdarzeń, a w 2023 r. do 35 zdarzeń.

Ponadto, w 2022 r. w 13, a w 2023 r. w 12 przypadkach, ZRM działające w ramach WSPR, nie wyjechały do zdarzenia pomimo ich zadysponowania przez dyspozytora wysyłającego. Spowodowane to było m.in.: awariami bramy wyjazdowej, krótkotrwałymi awariami ambulansu lub tabletu obsługującego SWD PRM, brakiem łączności z Zespołem, absencją chorobową i koniecznością uzupełnienia składu Zespołu itp.

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie (WBiZK PUW) wynika, że w województwie podkarpackim²⁶ w 2022 r. i 2023 r. było odpowiednio: zdarzeń zakończonych zadysponowaniem i anulowanych po zadysponowaniu ZRM – 956 i 1085, zdarzeń zakończonych odmową zadysponowania Zespołu – 24 085 i 17 908, zdarzeń informacyjnych – 39 997 i 31 223, zdarzeń fałszywych – 17 279 i 20 136, średni czas trwania połączenia z numerem alarmowym (999) wynosił – 2 min 59 s i 2 min 49 s.

Dyrektor WBiZK PUW odnośnie rodzaju/typu zadysponowanego ZRM wyjaśnił, że przepisy prawa oraz procedury Ministra Zdrowia, nie wskazują katalogu zdarzeń ani rodzajów zachorowań, do których należy zadysponować Zespół typu P, lub typu S. Dyspozytor uwzględniając powód wezwania, kod pilności, liczbę osób, najkrótszy czas dotarcia Zespołu na miejsce zdarzenia, decyduje o rodzaju i liczbie zadysponowanych ZRM. Niejednokrotnie dochodzi do sytuacji, kiedy po zadysponowaniu Zespołu P, na miejsce zdarzenia dosyłany był Zespół typu S (w 2022 r. było 6 takich zdarzeń, a w 2023 r. było ich 47).

(akta kontroli tom I str. 383-395)

Dyrektor WSPR stwierdził, że w jego opinii, dyspozytor medyczny na podstawie SWD PRM dysponuje ZRM najbliższy pod względem dotarcia do miejsca zdarzenia,

²⁶ SWD PRM generuje dane dotyczące połączeń z całego obszaru województwa – nie ma możliwości generowania liczby połączeń dla obszaru działania WSPR.

niezależnie, czy jest to Zespół typu P czy S. Jeśli jedynym wolnym, bądź najbliższym od miejsca wezwania jest ZRM typu S, to właśnie ten Zespół był zadysponowany. W przypadku wezwań wskazujących na bezpośrednie zagrożenie życia np. nagle zatrzymanie krążenia, jeśli SWD PRM wskazywał, że ZRM typu S i typu P były dostępne i miały ten sam czas dojazdu do pacjenta, zadysponowany najczęściej był Zespół typu S, z uwagi na trzyosobową obsadę oraz obecność lekarza specjalisty. Z doświadczenia wynika, że ZRM typu S i typu P realizują wyjazdy do tego samego rodzaju zgłoszeń. Kluczową przesłanką do dysponowania Zespołami był zawsze czas dotarcia do pacjenta oraz ich dostępność w danym obszarze operacyjnym. Dyrektor wskazał, że w jego opinii, należy przeanalizować zasadność funkcjonowania ZRM typu S i zastąpienia ich Zespołami typu P.

(akta kontroli tom I str. 402-406)

9. W 2022 r. WSPR zrealizowała 29 395 wyjazdów, z tego: 11 665 w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców, 17 730 pozostałych wyjazdów. W poszczególnych miesiącach 2022 r. liczba wyjazdów wynosiła:

- w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców od 840 (w lutym) do 1106 (w grudniu),
- pozostałych wyjazdów od 1239 (w lutym) do 1605 (w grudniu).

W 2023 r. Stacja zrealizowała 29 698 wyjazdów, z tego: 11 927 w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców, 17 771 pozostałych wyjazdów. W poszczególnych miesiącach 2023 r. liczba wyjazdów wynosiła:

- w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców od 882 (w lutym) do 1143 (w grudniu),
- pozostałych wyjazdów od 1203 (w lutym) do 1651 (w grudniu).

W latach 2022-2023 część wyjazdów ZRM nie osiągnęła parametrów czasu dotarcia na miejsce zdarzenia, wymaganych art. 24 ustawy PRM, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, niniejszego wystąpienia*.

(akta kontroli tom I str. 355-359)

10. Analiza dokumentacji wyjazdów pięciu wybranych ZRM w: marcu, czerwcu, wrześniu, grudniu 2022 r. i 2023 r. wykazała, że dla 60% wyjazdów oznaczonych kodem pilności 1 i 12% wyjazdów oznaczonych kodem pilności 2, zostały przekroczone wymagane czasy wyjazdów Zespołów (czasy reakcji) od ich zadysponowania przez dyspozytora wysyłającego, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, niniejszego wystąpienia*.

(akta kontroli tom I str. 360-366)

Do Dyrektora WSPR wpłynęła jedna skarga dotycząca udzielania świadczeń zdrowotnych przez ZRM, która dotyczyła nieuzasadnionego przewiezienia skarżącego do szpitala psychiatrycznego w Żurawicy. W odpowiedzi z dnia 28 lutego 2023 r. uznano skargę za bezzasadną, gdyż występujące zaburzenia psychiatryczne wskazywały na uzasadnioną obawę zagrożenia zdrowia i życia skarżącego i innych osób. Przedmiotowa skarga została załatwiona w terminie określonym w art. 237 § 1 *Kpa*.

(akta kontroli tom I str. 367-369, 374-380)

11. W 2022 r. w 97, a w 2023 r. w 74 przypadkach szpitale odmówiły ZRM przyjęcia pacjentów do SOR/IP.

Dyrektor WSPR wyjaśnił, że powyższe odmowy były co miesiąc zgłaszane do NFZ i na polecenie tego Funduszu przekazywano również karty medycznych czynności ratunkowych celem analizy zasadności odmowy przyjęcia pacjenta. Najczęstszymi powodami odmów było: brak oddziału specjalistycznego w strukturze szpitala, awaria sprzętu, brak miejsc w oddziałach, konieczność wykonania badań obrazowych.

Dyrektor wskazał, że wszystkie przypadki odmów przyjęcia były konsultowane przez kierownika ZRM z dyspozytorem medycznym.

W piśmie Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ z dnia 5 kwietnia 2024 r. kierowanego do Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie²⁷ wskazano m.in., że zgodnie z przepisami art. 20 ust. 3 pkt 1 oraz art. 29 ust. 5 pkt 3 ustawy *PRM*, rozstrzyganie sporów dotyczących przyjęcia do szpitala osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego należy do kompetencji wojewódzkiego koordynatora ratownictwa medycznego, w drodze decyzji administracyjnej z rygorem natychmiastowej wykonalności.

(akta kontroli tom I str. 367-373)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie po 30 czerwca 2023 r. (tj. po odwołaniu na terenie RP stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2²⁸), w dwóch ZRM typu S (specjalistyczny) nie było zapewnionej ciągłej obsady lekarskiej. W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r.:

- ZRM R01 23 stacjonujący w Jarosławiu nie posiadał obsady lekarza sytemu przez 1223 h, na 4416 h pracy Zespołu (27,7%)²⁹,
- ZRM R01 25 stacjonujący w Lubaczowie nie posiadał obsady lekarza systemu przez 307 h 25 min na 4416 h pracy Zespołu (7,0%)³⁰,

W miejsce brakującego lekarza systemu w ZRM typu S, zadysponowana była trzecia osoba: ratownik medyczny lub pielęgniarka systemu³¹.

Brak lekarza systemu w specjalistycznym ZRM powodował, że nie spełniał on wymogów art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy *PRM* oraz załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ratownictwa medycznego³².

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że brak kadry lekarskiej w Zespołach jest problemem ogólnopolskim, a w WSPR były to braki sporadyczne. Ministerstwo Zdrowia zobligowało NFZ do nienaliczania kar z tego tytułu do 30 czerwca 2024 r. Dyrektor wskazał, że dokładał wszelkich starań w pozyskaniu personelu niezbędnego do prawidłowego zabezpieczenia pracy w Zespołach specjalistycznych, jednak lekarze nie byli zainteresowani pracą w ZRM. Na stronie Stacji ciągle publikowane jest ogłoszenie o chęci zatrudnienia lekarzy w Zespołach.

(akta kontroli tom I str. 342-354, 396-401)

2. W 2022 r. ww. mediana czasu dotarcia ZRM do miejsca zdarzenia w poszczególnych miesiącach wynosiła: od 8 min 30 s (w czerwcu) do 10 min 49 s (w styczniu) w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców i od 15 min 7 s (w sierpniu) do 18 min 14 s (w styczniu) w pozostałych miejscowościach.

W 2023 r. ww. mediana w poszczególnych miesiącach wynosiła: od 8 min 33 s (we wrześniu) do 10 min 24 s (w styczniu) w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców,

²⁷ Znak: NFZ09-WSM-SRTM.4010.10.2024 - pismo to do wiadomości otrzymała również WSPR.

²⁸ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118), stan zagrożenia epidemicznego został odwołany z dniem 1 lipca 2023 r.

²⁹ Obsady lekarskiej nie było: w lipcu – 120 h, w sierpniu – 176 h, we wrześniu – 100 h, w październiku – 215 h, w listopadzie – 288 h i w grudniu – 324 h,

³⁰ Obsady lekarskiej nie było: w lipcu – 108 h, w sierpniu – 46 h 10 min, we wrześniu – 23 h 25 min, w październiku – 47 h, w listopadzie – 24 h i w grudniu – 59 h.

³¹ Takie rozwiązania dotyczące składu personalnego specjalistycznego ZRM, zgodnie z art. 36a ustawy *PRM*, były dozwolone w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

³² Dz. U. z 2019 r. poz. 237.

a w ośmiu miesiącach³³ od 15 min 4 s (w październiku) do 16 min 6 s (w styczniu) w pozostałych miejscowościach.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy *PRM*, mediana czasu dotarcia ZRM – w skali każdego miesiąca – nie powinna być większa niż 8 min w mieście powyżej 10 tys. mieszkańców i 15 min poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców. Zgodnie z ust. 1 ww. artykułu, wojewoda podejmuje działania organizacyjne zmierzające do zapewnienia odpowiednich parametrów czasu dotarcia Zespołu do miejsca zdarzenia.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że mediany w poszczególnych miesiącach nie zostały osiągnięte ze względu na warunki terenowe oraz liczbę dostępnych ZRM. Przy takiej liczbie Zespołów zorganizowanych przez Wojewodę, wg Dyrektora, nie było możliwości osiągnięcia wymaganych parametrów.

(akta kontroli tom I str. 355-358, 396-401)

3. W latach 2022-2023 część wyjazdów ZRM przekroczyła czas dotarcia do miejsca zdarzenia, określony art. 24 ust. 1 pkt 3 ustawy *PRM*, który stanowi że maksymalny czas dotarcia nie może być dłuższy niż 15 min w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców i 20 min poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców.

W 2022 r. WSPR zrealizowała 29 395 wyjazdów ZRM. Wyjazdów przekraczających ww. ustawowy maksymalny czas dotarcia do miejsca zdarzenia było: 7089 (24,1%), z tego: 1629 w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców i 5460 w pozostałych miejscowościach. Najdłuższe czasy dotarcia Zespołu do miejsca zdarzenia w poszczególnych miesiącach wynosiły od 27 min 55 s (w lipcu) do 2 h 20 min 43 s (w grudniu) w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców i od 43 min 41 s (w kwietniu) do 2 h 29 min 4 s (w grudniu) w pozostałych miejscowościach.

W 2023 r. Stacja wykonała 29 698 wyjazdów ZRM. Wyjazdów przekraczających ww. ustawowy maksymalny czas dotarcia do miejsca zdarzenia było: 6001 (20,2%), z tego: 1340 w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców i 4661 w pozostałych miejscowościach. Najdłuższe czasy dotarcia Zespołu do miejsca zdarzenia w poszczególnych miesiącach wynosiły od 31 min 24 s (w kwietniu) do 1 h 17 min 2 s (w maju) w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców i od 42 min 28 s (w maju) do 2 h 3 min 33 s (w listopadzie) w pozostałych miejscowościach.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że czasy dotarcia Zespołów zostały przekroczone ze względu na warunki terenowe, duże odległości i dostępność ZRM. Dyrektor wskazał, że zgłaszał do Wojewody potrzebę wydłużenia czasu pracy Zespołów, które nie pracowały 24 h oraz zwiększenia ich liczby. W odpowiedzi Wojewoda systematycznie podejmował działania organizacyjne zmierzające do poprawy parametrów czasowych. W latach 2022-2024 utworzono dwa nowe Zespoły, a od 2025 r. Wojewoda zaplanował wydłużenie czasu pracy ZRM w Sieniawie z 16 do 24 h. Dyrektor podał, że w dalszym ciągu będzie podejmował działania w celu zwiększenia liczby Zespołów oraz wydłużenia czasu pracy tych, które nie pracują w systemie 24 h. Ostateczne decyzje w tym zakresie należą do Wojewody.

(akta kontroli tom I str. 355-358, 396-401)

4. Zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 1b i 2b rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego³⁴, w kodzie pilności 1 czas wyjazdu ZRM do miejsca zdarzenia wynosi nie dłużej niż 60 s od zadysponowania przez

³³ Styczeń, luty, marzec, maj, sierpień, październik, listopad i grudzień 2023 r.

³⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1703.

dyspozytora wysyłającego, a w wyjazdach w kodzie pilności 2 odpowiednio nie dłużej niż 180 s.

Analiza dokumentacji dotyczącej wyjazdów pięciu ZRM³⁵ w czterech miesiącach 2022 r.³⁶ wykazała, co następuje.

- A. Wyjazdów oznaczonych kodem pilności 1 było 1437, w tym 818 (56,9%) wyjazdów z przekroczonym czasem wyjazdu. Średni czas przekroczenia wyjazdu (ponad 60 s od ich zadysponowania) wynosił 57 s. Maksymalne przekroczenie czasu wyjazdów oznaczonych kodem 1 wynosiło 19 min 25 s (marzec 2022 r. – ZRM typ S nr R01 25).
- B. Wyjazdów oznaczonych kodem pilności 2 było 1840, w tym 217 (11,8%) wyjazdów z przekroczonym czasem wyjazdu. Średni czas przekroczenia (ponad 180 s od ich zadysponowania) wynosił 1 min 38 s. Maksymalne przekroczenie czasu wyjazdów oznaczonych kodem 2 wynosiło 31 min 9 s (marzec 2022 r. – ZRM typ P nr R01 150).

Analiza dokumentacji dotyczącej wyjazdów pięciu ZRM³⁷ w czterech miesiącach 2023 r.³⁸ wykazała, co następuje.

- A. Wyjazdów oznaczonych kodem pilności 1 było 1078, w tym 641 (59,5%) wyjazdów z przekroczonym czasem wyjazdu. Średni czas przekroczenia wyjazdu wynosił 50 s. Maksymalne przekroczenie czasu wyjazdów oznaczonych kodem 1 wynosiło 13 min 53 s (czerwiec 2023 r. – ZRM typ P nr R01 140).
- B. Wyjazdów oznaczonych kodem pilności 2 było 1325, w tym 152 (11,5%) wyjazdów z przekroczonym czasem wyjazdu. Średni czas przekroczenia wyjazdu wynosił 1 min 30 s. Maksymalne przekroczenie czasu wyjazdów oznaczonych kodem 2 wynosiło 30 min 24 s (czerwiec 2023 r. – ZRM typ S nr R01 25).

Powyższe dane dotyczące przekroczenia czasu wyjazdów Zespołów ustalono na podstawie ewidencji SWD PRM. Analiza 20 wyjazdów o najdłuższych czasach przekroczenia wykazała, że:

- w 13 przypadkach Zespoły nie odnotowały w SWD PRM czasu wyjazdu w chwili wyjazdu z miejsca stacjonowania (brak zmiany statusu wyjazdu) – czas wyjazdu odnotowano równocześnie z czasem dotarcia na miejsce zdarzenia,
- w czterech przypadkach czasu w SWD PRM błędnie odnotowano ze względu na awarię systemu (lub sprzętu) lub prace serwisowe,
- w trzech przypadkach Zespół wymagał odpowiedniego przygotowania (użycia specjalistycznej odzieży ochronnej) z powodu zgłoszenia skażenia chemicznego.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że szczegółowa analiza ww. wyjazdów wykazała, iż przekroczenia czasów wykazane w SWD PRM, były spowodowane głównie niewłaściwym odznaczeniem statusu wyjazdu w tym systemie przez członków ZRM, w pozostałych przypadkach to błędy funkcjonowania SWD PRM (brak zasięgu, prace serwisowe, awarie). Dyrektor wskazał, że w rzeczywistości Zespoły wyjeżdżały w wymaganych czasach, tj. 60 s w kodzie pilności 1 i 180 s w kodzie 2, co w niektórych przypadkach odnotowano odrębnie w kartach zlecenia wyjazdu (KWZ) i kartach medycznych czynności ratunkowych (KMCR).

(akta kontroli tom I str. 362-366, 402-406)

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, nie zapewniono właściwej organizacji WSPR, skutkiem czego było nieprawidłowe wykonywanie części zadań w ramach systemu PRM.

³⁵ Typ S Nr: R01 25, R01 27 i Typ P Nr: R01 148, R01 150, R01 152.

³⁶ Marcu, czerwcu, wrześniu i grudniu 2022 r.

³⁷ Typ S Nr: R01 25, R01 27 i Typ P Nr: R01 140, R01 152, R01 156.

³⁸ Marcu, czerwcu, wrześniu i grudniu 2023 r.

W dwóch spośród trzech ZRM typu S, funkcjonujących w ramach Stacji, nie zapewniono ciągłej obsady lekarza sytemu, co naruszało postanowienia art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy *PRM*.

ZRM działające w ramach Stacji nie osiągnęły parametrów czasu wyjazdu, dotyczące miesięcznej mediany oraz maksymalnego czasu dotarcia na miejsce zdarzenia, wymaganych art. 24 ust. 1 i 3 ww. ustawy.

Według zapisów SWD *PRM*, w badanej próbie 5680 wyjazdów ZRM, 60% z nich oznaczonych kodem pilności 1 i 12% wyjazdów oznaczona kodem 2, wykonano z przekroczeniem obowiązujących limitów czasowych. Analiza 20 takich zdarzeń wykazała, że przekroczenia te wynikały głównie z nieprawidłowo oznaczonych w SWD *PRM*, faktycznych czasów wyjazdów Zespołu z miejsca jego stacjonowania, co świadczy że system ten zawiera nierzetelne dane w tym zakresie.

Lekarze systemu, wchodzący w skład ZRM, posiadali specjalizacje lekarskie wymagane art. 3 pkt 3 ustawy *PRM*, lecz pracowali oni w Stacji w sposób ciągły w długich okresach, co mogły mieć wpływ na jakość wykonywanych przez nich świadczeń zdrowotnych oraz na zdrowie samych lekarzy.

Czas pracy ratowników medycznych i pielęgniarek sytemu był prawidłowy, a liczba tych pracowników pozwalała zapewnić odpowiedni skład osobowy Zespołów typu P.

Liczba oraz stan techniczny ambulansów będąca na wyposażeniu Stacji, umożliwiały prawidłową realizację zadań w zakresie ratownictwa medycznego. Ambulanse były wyposażone w wymagane wyroby medyczne i stosowne leki, w terminach ich ważności. W ambulansach oraz na stanowiskach pracy w miejscach stacjonowania Zespołów zapewniono odpowiednie środki łączności oraz wyposażenie do obsługi SWD *PRM*.

Liczba oraz miejsca stacjonowania ZRM funkcjonujących w ramach Stacji, były zgodne z uregulowaniami wynikającymi z Wojewódzkiego Planu Działania Sytemu Państwowego Ratownictwa Medycznego dla Województwa Podkarpackiego.

Stosownie do wymogów ustawy o działalności leczniczej, Stacja miała zawarte umowy ubezpieczenia OC za szkody wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych z prawidłową sumą gwarancyjną. Forma prowadzonej działalności Stacji była zgodna z uregulowaniami tej ustawy.

OBSZAR

2. Gospodarowanie mieniem WSPR

Opis stanu faktycznego

1. Na koniec 2022 r. w Stacji³⁹:

- przychody wyniosły 43 885 tys. zł, w tym 39 845,2 tys. zł finansowane ze środków publicznych (z umowy z NFZ o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej – ratownictwo medyczne uzyskano 38 095,4 tys. zł, tj. 86,8% wszystkich przychodów);
- koszty wyniosły 42 431,9 tys. zł, w tym: wynagrodzenia – 26 313,8 tys. zł (62%), ubezpieczenia i inne świadczenia – 6042,5 tys. zł (14,24%), usługi obce – 4469,6 tys. zł (10,53%), zużycie materiałów i energii – 2595,2 tys. zł (6,12%), amortyzacja – 2389,5 tys. zł (5,63%);
- zysk netto wyniósł 1405,4 tys. zł;
- należności wyniosły 13 tys. zł (w tym zaległości 827 zł)⁴⁰;
- zobowiązania wyniosły 468,7 tys. zł (w tym wymagalne 498 zł);
- środki pieniężne wynosiły 7669,8 tys. zł.

³⁹ Dane dotyczące przychodu, kosztów oraz zysku netto opracowano na podstawie sprawozdania finansowego Stacji za 2022 r., dostępnego na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości: https://ekrs.ms.gov.pl/rdf/pd/search_df (nr KRS: 0000721370).

⁴⁰ 800 zł od osoby fizycznej i 27 zł od KRUS i ZUS.

Na koniec 2023 r. w Stacji:

- przychody wyniosły 46 479,9 tys. zł, w tym 45 500,4 tys. zł finansowane ze środków publicznych (z umowy z NFZ o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej – ratownictwo medyczne uzyskano 45 494,9 tys. zł, tj. 97,9% wszystkich przychodów);
- koszty wyniosły 44 843,1 tys. zł, w tym: wynagrodzenia – 27 845,3 tys. zł (62,1%), ubezpieczenia i inne świadczenia – 6592,3 tys. zł (14,7%), usługi obce – 4821 tys. zł (10,8%), amortyzacja – 2666,7 tys. zł (5,9%), zużycie materiałów i energii – 2208,9 tys. zł (4,9%);
- zysk netto wyniósł 1589,1 tys. zł;
- należności wyniosły 4085,1 tys. zł (w tym należności wymagalne 813 zł)⁴¹;
- zobowiązania wyniosły 579,6 tys. zł (brak zobowiązań wymagalnych);
- środki pieniężne wynosiły 7791 tys. zł.

Na koniec 2021 r. wartość netto środków trwałych⁴² wyniosła – 11 370,8 tys. zł, na koniec 2022 r. – 12 185,2 tys. zł, a na koniec 2023 r. – 10 704,1 tys. zł.

Wartość początkowa środków trwałych wzrosła w 2022 r. w związku z zakupem trzech ambulansów za kwotę 2072,3 tys. zł, a w 2023 r. jednego ambulansu za kwotę 881,6 tys. zł

(akta kontroli tom III, str. 3-36)

2.1. W Stacji na koniec 2022 r. było zatrudnionych 221 osób (218,8 etatów) na podstawie umowy o pracę, w tym: 4 osoby na stanowiskach kierowniczych⁴³ oraz 15 osób na stanowiskach administracyjnych. Umowy cywilnoprawne realizowało 51 osób⁴⁴ (23,6 etaty), w tym 15 osób na stanowiskach związanych z administracją. Na koniec 2023 r. było zatrudnionych 223 osoby (220,8 etatów) na podstawie umowy o pracę, w tym: 3 osoby na stanowiskach kierowniczych oraz 14 osób na stanowiskach administracyjnych. Umowy cywilnoprawne realizowało ogółem 67 osób (30,1 etatów), w tym: 18 osób na stanowiskach związanych z administracją.

(akta kontroli tom II str. 3-4)

W WSPR w Przemysłu obowiązywał Regulamin organizacyjny⁴⁵, zgodnie z którym Stacja posiadała w swojej strukturze komórki organizacyjne działalności medycznej ZRM, samodzielne stanowiska Koordynatora i Zastępcy Koordynatora ZRM, komórki działalności nie medycznej (Sekcje: Personalną, Księgowości i Płac, Administracyjno-Organizacyjną, Informatyki i Łączności, Techniczno-Eksploatacyjną) oraz samodzielne stanowiska: ds. BHP i ppoż., radca prawny, ds. obronnych, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej, inspektor ochrony danych osobowych, od 21 kwietnia 2022 r. rzecznik prasowy oraz stanowisko ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych, a od 1 grudnia 2023 r. stanowisko ds. zaopatrzenia medycznego i gospodarki magazynowej.

Regulamin organizacyjny określał zadania poszczególnych komórek organizacyjnych bez wskazania liczby osób lub etatów przyporządkowanych do danej komórki.

(akta kontroli tom II str. 5-48)

Analiza wybranych umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych dotyczących zadań/stanowisk: Rzecznika Prasowego, Starszego referenta ds. administracyjnych,

⁴¹ Wszystkie od osób fizycznych.

⁴² Po uwzględnieniu naliczonego umorzenia.

⁴³ Dyrektor Stacji, Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa, Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych oraz Koordynator ZRM.

⁴⁴ W tym także osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy i dodatkowo na podstawie umowy cywilnoprawnej.

⁴⁵ Wszedł w życie z dniem 5 kwietnia 2018 r.

Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji oraz Referenta ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych wykazała, co następuje.

Starszy referent ds. administracyjnych (w chwili zatrudnienia w Stacji – referent) umiejscowiony został w strukturze sekcji techniczno-eksploatacyjnej, a do jego obowiązków należało m.in: kontrolowanie i nadzór nad prawidłowością prowadzenia dokumentacji medycznej oraz jej archiwizacja; opracowywanie materiałów statystycznych; wyposażanie pracowników w odzież i obuwie, prowadzenie spraw związanych ze składowaniem i transportem odpadów medycznych.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że pracownik na ww. stanowisku swoje obowiązki wykonuje rzetelnie, terminowo i zgodnie z oczekiwaniami.

(akta kontroli tom II str. 49-95, 380)

Referent ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych świadczył pracę zgodnie z wymiarem czasu pracy⁴⁶, a jego wynagrodzenie ustalono według regulaminu obowiązującego w Stacji. W latach 2022-2023 r. ww. pracownik przebywał na urlopie bezpłatnym przez 148 dni w 2022 r. i 14 dni w 2023 r.

(akta kontroli tom II str. 78-137, tom IV str. 184-195, 256-274, 314-323)

W latach 2022 – 2023⁴⁷ w Stacji zatrudniono na podstawie umowy zlecenia osobę wykonującą zadania Rzecznika Prasowego (osoba ta wykonywała również czynności Pełnomocnika, ds. rozwoju i organizacji). Zgodnie z umową do zadań Rzecznika należało: dbanie o publiczny wizerunek Stacji; bieżąca i stała współpraca z placówkami medycznymi w zakresie realizacji wspólnych zadań; kontakt z mediami w zakresie bieżącej działalności medycznej Stacji; udzielanie odpowiedzi na publikacje prasowe, programy radiowe i telewizyjne dotyczące Stacji; odpowiedzi na pytania ze strony mediów, a także współpraca przy przygotowywaniu oficjalnych wystąpień okolicznościowych Dyrektora Stacji. Podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowiły comiesięczne rachunki oraz ewidencja godzin wykonania umowy.

(akta kontroli tom II str. 251-260)

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że Rzecznik Prasowy był osobą, która reprezentowała Stację w kontaktach ze środkami masowego przekazu i odpowiadała za całość informacji przekazywanej do mediów. Pracował w niestandardowych godzinach. Dyrektor Stacji przedstawił również listę portali/stron internetowych oraz przykładowe artykuły potwierdzające działalność Rzecznika⁴⁸.

Osoba wykonująca zadania Rzecznika Prasowego przedstawiła również przykładowe publikacje (wraz z datą) opublikowane w mediach społecznościowych w wybranych miesiącach, tj. marzec, czerwiec, wrzesień i grudzień 2022 r. i 2023 r.

(akta kontroli tom II str. 377-382, 437-476, tom IV str. 325-327, 336-401)

Zgodnie z zawartymi umowami zlecenia, od 1 stycznia do 31 października 2022 r. maksymalny czas pracy Rzecznika Prasowego wynosił – 60 h w miesiącu, a w okresie od 1 listopada 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. – 80 h w miesiącu. W latach 2022-2023 Rzecznik każdorazowo rozliczał maksymalny miesięczny czas pracy wynikający

⁴⁶ Na podstawie analizy lat 2022-2023. W tym okresie pracownik wykonywał również zadania (na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło) w Stacji w związku z funkcjonowaniem punktu medycznego w Przemysłu i Medyce, Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym, Content Value S.A., Podkarpackim Oddziale Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża oraz w Centrum Medycznym Medyk w Rzeszowie.

⁴⁷ Z uwagi na okres objęty kontrolą w wystąpieniu pokontrolnym nie ujęto 2024 r.

⁴⁸ Np. <https://nowiny24.pl>, <https://przemysl.naszemiasto.pl>, <https://supernowosci24.pl>, <https://tvn24.pl>, <https://rzeszow.tvp.pl>. Artykuły: <https://nowiny24.pl/wojewodzka-stacja-pogotowia-ratunkowego-w-przemyslu-z-diaamentowa-nagroda-od-europejskiej-inicjatywy-ems-angels-zdjecia/ar/c14-16971113>, <https://www.se.pl/rzeszow/wojewodzka-stacja-pogotowia-ratunkowego-w-przemyslu-nie-zgadza-sie-z-wyrokiem-sadu-aa-aJTR-A5JY-yKdt.html>, <https://tvn24.pl/krakow/bachorzec-nie-zyje-40-latek-przygnieciony-przez-ciagnik-chcial-wyciagnac-auto-z-rowu-st7255110>.

z umowy zlecenia, z tym że według rozliczeń, w 2022 r. – 82,6%, a w 2023 r. – 78,8% jego czasu pracy przypadało na soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy⁴⁹. Przeprowadzone oględziny wykazały, że w Stacji znajdowało się samodzielne i oznakowane pomieszczenie, w którym ww. osoba mogła realizować zadania Rzecznika Prasowego i zadania Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji.

(akta kontroli: tom II str. 187-234, 251-264, tom IV str. 303-306)

2.2. W okresie objętym kontrolą, osoba która w WSPR wykonywała zadania Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji i Rzecznika Prasowego, realizowała również zadania związane z prowadzeniem Punktu medycznego w Medyce oraz w Przemysłu, a także była zatrudniona w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie⁵⁰ jako dyspozytor medyczny.

Analiza: list obecności i miesięcznej ewidencji czasu pracy (Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji); rachunków i ewidencji godzin wykonywania umów zlecenia (Rzecznik Prasowy, prowadzenie punktu medycznego); zestawienia nieobecności pracownika i ewidencji czasu pracy (dyspozytor medyczny) oraz informacji otrzymanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych⁵¹ wykazała, że ww. osoba:

- w dniach: 10 marca, 1 kwietnia, 7 września⁵², 9 września, 26 października, 29 grudnia 2022 r., oraz 14 marca⁵³, 26 czerwca, 3 sierpnia 2023 r. wykonywała w tym samym czasie jednocześnie pracę w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie (dyspozytor medyczny) i w WSPR jako Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji, przez 58 h i 52 min;
- w dniach: 15 i 16 marca 2022 r. przebywała na zwolnieniu chorobowym i jednocześnie w tym samym czasie pracowała w WSPR jako Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji, przez 15 h i 10 min;
- w dniach: 5 lutego, 13 lutego, 24 lipca, 4 września, 10 grudnia 2022 r., oraz 21 marca, 3 czerwca, 27 czerwca i 22 lipca 2023 r. świadczyła pracę w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie i w tym samym czasie wykonywała zadania na rzecz WSPR na podstawie umowy zlecenia (Rzecznik Prasowy), przez 78 h;
- w dniach: 13, 19 i 20 marca 2022 r. przebywała na zwolnieniu chorobowym i w tym samym czasie wykonywała zadania na rzecz WSPR na podstawie umowy zlecenia (Rzecznik Prasowego), przez 36 h.

Łączny okres, w którym podwójnie rozliczono czas pracy zarówno w ramach umowy o pracę jak i umowy zlecenia lub zwolnienia chorobowego wyniósł 188 h i 2 min.

W dniach: 26 marca, 10 września, 11 i 26 grudnia 2022 r. oraz 6, 12, 19 marca, 3, 5, 17 września i 25 grudnia 2023 r. wystąpiły sytuacje, w których po zakończeniu pracy w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie (np. po 24-godzinnych dyżurze) pracownik rozliczał bezpośrednio kolejne godziny, w których wykonywał umowę zlecenia (Rzecznik Prasowy)⁵⁴ lub świadczył pracę w Stacji (Pełnomocnik)⁵⁵.

Pracownik zatrudniony na stanowisku Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji oraz jako Rzecznik Prasowy przesłuchany w charakterze świadka zeznał, że błąd

⁴⁹ Zgodnie z ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. 2020 poz. 1920).

⁵⁰ Działającej w strukturze Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego (PUW).

⁵¹ W trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

⁵² W tym dniu pracownik świadczył pracę w Dyspozytorni Medycznej w godzinach od 7:00 do 11:00. W Stacji od 9:00 do 16:35 (we wskazanym łącznym czasie nie ujęto czasu dojazdu z Rzeszowa do Przemyśla).

⁵³ W okresie styczeń-maj obecność w Stacji Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji ustalono na podstawie listy obecności, bez miesięcznej ewidencji czasu pracy, która w tym czasie nie była prowadzona przez odpowiednią komórkę organizacyjną Stacji.

⁵⁴ Np. praca w Dyspozytorni Medycznej została zakończona o godzinie 7:00 i o tej samej godzinie rozliczano umowę zlecenia dot. Rzecznika Prasowego.

⁵⁵ Takie zdarzenie miało miejsce 2 marca 2023 r. Praca w Dyspozytorni Medycznej została zakończona o godzinie 9:00 i o tej samej godzinie rozpoczęto pracę w Stacji.

w ewidencji czasu wykonywania umowy zlecenia nie był zamierzony i wynikał z braku rzetelności. Ewidencja godzin była sporządzana na początku kolejnego miesiąca za poprzedni miesiąc. Praca Rzecznika nie była ściśle związana z miejscem i konkretnym czasem. Pomiędzy zakładami pracy (Rzeszów – Przemyśl) poruszał się pociągiem i w tym czasie nieraz wykonywał zadania np. udzielał telefonicznej informacji lub przygotowywał materiały potrzebne do pracy. Rzecznik wskazał, że Dyrektor Stacji udzielił jednorazowej zgody w formie ustnej na czas trwania całej umowy, na wykonywanie zadań Rzecznika również poza siedzibą Stacji. Pracę wykonywał w soboty, niedziele i święta, gdyż WSPR pracuje całą dobę (siedem dni) i również wtedy występowała potrzeba publikacji w mediach społecznościowych i przygotowania się do innych zadań. Z uwagi na swoją pracę na etacie w Stacji (jako Pełnomocnik), celowo wykonywał i rozliczał zadania Rzecznika Prasowego, w dni wolne od pracy.

Rzecznik zeznał, że wnioskował do pracodawcy o podwyżkę, ale nie było możliwości zwiększenia stawki godzinowej, gdyż na podobnej stawce pracowali ratownicy medyczni zatrudnieni na umowach zlecenia i w związku z tym otrzymał propozycję zwiększenia liczby godzin. Nie ocenił, czy była taka potrzeba, lecz chciał dostać podwyżkę ponieważ w zasadzie pracował cały tydzień. Po zwiększeniu liczby godzin, nie otrzymał innego zakresu zadań. Urlopy i inne zdarzenia (np. choroba) nie wpływały na realizację zadań, ponieważ trudno uchwycić wszystkie wykonywane czynności i rozliczyć je godzinowo. Rzecznik zeznał, że nie uważa, aby jego wynagrodzenie było niezasadne w dniach, w których ewidencja wykonania umowy zlecenia pokrywała się z pracą w Dyspozytorni Medycznej. Pracę wykonał zgodnie z umową, a tylko błędnie rozliczył czas realizacji tej umowy.

Rzecznik Prasowy, na próbie losowo wybranych ośmiu miesięcy⁵⁶, przedstawił 65 wydruków potwierdzających opublikowanie wpisów na profilu Stacji w mediach społecznościowych, w dniach innych niż wykazane w ewidencji wykonania umowy zlecenia.

Dyrektor Stacji przesłuchany w charakterze świadka (w sprawie umowy dot. Rzecznika Prasowego) zeznał, że czas pracy był na bieżąco weryfikowany pod względem maksymalnej liczby godzin wynikającej z umowy. Rzecznik często uczestniczył w czynnościach z Dyrektorem Stacji. Dyrektor nie weryfikował, ile dni zajmuje Rzecznikowi Prasowemu realizacja poszczególnych zadań, a Rzecznik nie przygotowywał listy zadań, które wykonał. Nie było zasadności tworzenia sprawozdania z realizacji tych zadań. Dyrektor Stacji zeznał, że na bieżąco weryfikował zadania, które realizował Rzecznik Prasowy. Kilka razy zwracał mu uwagę, żeby rzetelnie rozliczał umowę zlecenia. Nie było podstaw do kwestionowania ewidencji godzin załączonych do rachunku. Rzecznik był zawsze dostępny osobiście lub telefonicznie. Dyrektor Stacji nie stwierdził przypadków, ażeby czas wykazany przez Rzecznika w ewidencji godzin wykonania umowy nie odpowiadał rzeczywistemu czasowi wykonywania tych zadań. Dyrektor Stacji stwierdził, że nie budziło jego wątpliwości, że Rzecznik zawsze rozliczał maksymalny czas wykonywania umowy zlecenia, ponieważ w jego ocenie, Rzecznik mógł pracować nawet w większym wymiarze czasu. W ocenie Dyrektora, wynagrodzenie za dni, które zostały błędnie wykazane w rachunkach zleciobiorcy było zasadne, ponieważ praca została wykonana, ale błędnie rozliczona w ewidencji. Dyrektor wskazał również, że praca Rzecznika w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie nie miała odczuwalnego wpływu na jego dyspozycyjność w Stacji.

Pracownik zatrudniony na stanowisku Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji oraz jako Rzecznik Prasowy przesłuchany w charakterze świadka zeznał, że sytuację

⁵⁶ Marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień 2022 r. i 2023 r.

w których zgodnie z listą obecności wykonywał czynności Pełnomocnika w Stacji i jednocześnie świadczył pracę w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie, wynikają z jego niedbalstwa i uzupełniania list obecności na koniec miesiąca. Działanie to było prowadzone pomimo ustnych uwag otrzymywanych od kadrowej⁵⁷ i od Dyrektora Stacji. Świadek zeznał, że w trakcie niniejszej kontroli NIK (14 maja 2024 r.) został ukarany przez pracodawcę karą porządkową (naganą) za nieprzestrzeganie obowiązujących zasad ewidencjonowania czasu pracy w Stacji. Świadek stwierdził, że wynagrodzenie za ww. dni otrzymał zasadnie, ponieważ praca została wykonana w innym terminie w danym miesiącu, a wynagrodzenie zostało wypłacone na podstawie błędnej ewidencji czasu pracy potwierdzonej listą obecności.

Według Świadka dokumenty potwierdzające wykonywanie pracy w inne dni, niż wynikające z listy obecności zostały dołączone do wyjaśnień Dyrektora Stacji z dnia 16 kwietnia 2024 r.⁵⁸ Świadek wskazał, że wykonywał inne czynności, które nie były dokumentowane np. wyjazdy z Dyrektorem do innych jednostek ratownictwa medycznego oraz spotkania poza siedzibą Stacji. Świadek podał, że posiada dwa maile służbowe – jeden z imieniem i nazwiskiem bez informacji o Pełnomocniku, drugi prasowy dla Rzecznika. Pracę Pełnomocnika wykonywał w tym samym pomieszczeniu, gdzie były wykonywane zadania Rzecznika Prasowego.

Dyrektor Stacji przesłuchany w charakterze świadka (w sprawie Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji) zeznał, że listę obecności otrzymywał od kadrowej i na podstawie jej wstępnej weryfikacji zatwierdzał ją – nie miał wiedzy o tym, że Pełnomocnik potwierdzał obecność w pracy w sytuacji, gdy w rzeczywistości wykonywał pracę na rzecz innego pracodawcy. Dyrektor Stacji wskazał, że miał świadomość, że Pełnomocnik nie potwierdzał na bieżąco listy obecności. Przeprowadził w tym zakresie z Pełnomocnikiem rozmowę dyscyplinującą. Dyrektor Stacji zeznał, że nie znał planowanego lub wykonanego harmonogramu pracy Pełnomocnika w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie – nie był tym zainteresowany i nie miał takiej potrzeby. Dyrektor wskazał również, że nie ma zastrzeżeń do pracy Pełnomocnika i uważa, że wynagrodzenie wypłacone temu pracownikowi było zasadne. Dyrektor stwierdził, że z dniem 13 czerwca 2024 r. został rozwiązany stosunek pracy z Pełnomocnikiem na jego prośbę.

Starszy specjalista ds. personalnych WSPR, przesłuchana w charakterze świadka zeznała, że wielokrotnie ustnie zgłaszała Dyrektorowi Stacji, że Pełnomocnik nie podpisuje na bieżąco listy obecności. Praktyka ta występowała przez cały okres 2022 r. i 2023 r. Dyrektor przeprowadzał rozmowy dyscyplinujące z tym pracownikiem. Pełnomocnik na początku każdego miesiąca ustalał z nią harmonogram jego pracy w Stacji (Świadek nie widział planowanego lub wykonanego harmonogramu pracy w Dyspozytorni Medycznej). Pełnomocnik podpisywał listę obecności na koniec miesiąca „z głowy” w dniach, gdzie były wcześniej zaznaczone „kropki” przy jego nazwisku, tj. w dniach, w których zgodnie z planowaniem na początku miesiąca, powinien pracować w Stacji. Świadek zeznał, że (cytat): „myślę, że ten błąd mógł wynikać z tego, że harmonogram planowany w Dyspozytorni Medycznej mógł się różnić od tego wykonanego. Z mojego doświadczenia wynika, że harmonogramy ratowników medycznych często ulegają zmianie i podobnie może być w przypadku dyspozytorów medycznych”.

W sprawie Rzecznika Prasowego i Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji Świadek zeznała, iż Rzecznik Prasowy w jej obecności po zakończeniu danego miesiąca odrębnie sporządzał rachunek oraz ewidencję godzin wykonywania umowy zlecenia. Potrzebne formularze (stanowiące załącznik do umowy zlecenia) otrzymywał od

⁵⁷ Starszy Specjalista ds. Personalnych.

⁵⁸ Analiza wskazanych dokumentów została przedstawiona w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Świadka i w tym samym czasie odręcznie nanosił informacje o dniach i godzinach wykonywania zadań Rzecznika Prasowego. Świadek zeznała, że (cytat) „Trwało to wszystko około 10 minut, żeby uzupełnić listę obecności (Pełnomocnik) oraz ewidencję godzin wykonywania umowy i rachunku do umowy zlecenia dot. Rzecznika Prasowego. Taka praktyka stosowana była w każdym miesiącu w latach 2022-2023”.

Na podstawie dokumentów załączonych do wyjaśnień Dyrektora Stacji z dnia 16 kwietnia 2024 r.⁵⁹ ustalono, że na żadnym z ww. protokołów Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji nie został wskazany jako osoba odpowiedzialna za przyjęty środek trwały lub jako osoba sporządzająca protokół. Ponadto z 56 ww. dokumentów, 8 potwierdziło możliwość przesłania ich przez Pełnomocnika w inny dzień niż wynikający z ustalonego harmonogramu pracy⁶⁰.

(akta kontroli tom II str. 107-121, 155-376, 383-476, tom IV str. 204-227, 275-401)

3. W 2022 r. udzielono dziewięciu zamówień publicznych na łączną kwotę 3735 tys. zł. Wszystkie zamówienia dotyczyły dostaw, w tym jedno zamówienie publiczne o wartości przekraczającej progi unijne, tj. zakupu dwóch ambulansów na kwotę 1300 tys. zł.

W 2023 r. udzielono ośmiu zamówień publicznych na łączną kwotę 5401 tys. zł, z tego: 2708 tys. zł na roboty budowlane, 2216 tys. zł na dostawy i 477 tys. zł na usługi.

(akta kontroli tom III str. 37-43)

W latach 2022-2023 w Stacji obowiązywał Regulamin dotyczący udzielania zamówień publicznych o wartości powyżej 6 tys. zł i niższej niż 130 tys. zł⁶¹. W 2022 r. udzielono 15 zamówień na podstawie ww. Regulaminu na kwotę 433,2 tys. zł, a w 2023 r. udzielono siedem takich zamówień na łączną kwotę 300,6 tys. zł. W latach 2022-2023 w WSPR obowiązywał również Regulamin zakupów o wartości nie przekraczającej 6 tys. zł⁶².

(akta kontroli tom III str. 44-61)

Analiza trzech wybranych zamówień publicznych o wartości powyżej 130 tys. zł oraz dwóch zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł, wykazała co następuje.

A. Zamówienie publiczne dotyczące wykonywania przeglądów technicznych oraz kompleksowej naprawy ambulansów sanitarnych⁶³ zostało udzielone w 2023 r. w trybie podstawowym⁶⁴ na łączną kwotę 477,5 tys. zł. Zamówienie to podzielono na cztery części według lokalizacji stacjonowania ambulansów. We wniosku o przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wskazano szacunkową wartość brutto na kwotę 514,4 tys. zł (108% wartości późniejszych umów). Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP) 6 grudnia 2022 r. Oferty zostały złożone przez czterech wykonawców (jedna oferta na każdą część zamówienia). Żadna z ofert nie została odrzucona i tym samym oferty te zostały wybrane jako najkorzystniejsze według

⁵⁹ Które wskazał Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji w trakcie jego przesłuchania.

⁶⁰ W analizie uwzględniono dni od poniedziałku do piątku.

⁶¹ Zarządzenie nr 4 Dyrektora WSPR w Przemysłu SPZOZ z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień klasycznych o wartości powyżej 6 tys. złotych i niższej niż 130 tys. złotych.

⁶² Zarządzenie nr 8/2021 Dyrektora WSPR w Przemysłu SPZOZ z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu zakupów WSPR w Przemysłu SPZOZ o wartości nie przekraczającej 6 000,00 tys. netto PLN (sic!). W 2022 r. było 178 wniosków zgłoszonych w tym trybie, a w 2023 r. było to 198 wniosków.

⁶³ Numer ogłoszenia: 2022/BZP 00478581.

⁶⁴ Art. 275 pkt 1 ustawy Pzp.

kryteriów określonych w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ)⁶⁵. Umowy z wykonawcami zawarto 10 stycznia 2023 r.

Zgodnie z raportem z realizacji zamówienia, o którym mowa w art. 446 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶⁶ (dalej: Pzp), wszystkie usługi zostały wykonane zgodnie z zawartymi umowami i z zachowaniem ustalonych terminów. W wyniku analizy dziewięciu faktur związanych z realizacją ww. umów na łączną kwotę 53 tys. zł ustalono, że zostały one rozliczone w sposób prawidłowy. Zakres napraw również odpowiadał przedmiotowi umowy i był poprzedzony odpowiednim zleceniem.

(akta kontroli tom III str. 62-307)

B. Zamówienie publiczne dotyczące dostawy ambulansu wraz z wyposażeniem dla Stacji⁶⁷ zostało opublikowane w BZP 2 października 2023 r. w trybie podstawowym (art. 275 pkt 1 Pzp). Wartość szacunkowa zamówienia została oszacowana 22 sierpnia 2023 r. i wyniosła 862,2 tys. zł. W ramach tego zamówienia otrzymano jedną ofertę na kwotę 881,6 tys. zł. W dniu 18 października 2023 r. Dyrektor Stacji zaakceptował wniosek o zwiększenie wysokości środków finansowych na realizację zamówienia publicznego o różnicę pomiędzy środkami planowanymi, a kwotą wynikającą z oferty. Umowę z wykonawcą podpisano 9 listopada 2023 r., a ambulans dostarczono do Stacji 30 listopada 2023 r.

(akta kontroli tom III str.308-427)

Powyższe zamówienia krajowe powyżej 130 tys. zł zostały oszacowane w terminie wynikającym z art. 36 Pzp. Przedmiot zamówienia został opisany zgodnie z art. 99 Pzp. Ogłoszenia o zamówieniu były zgodne z informacjami wynikającymi z załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w *Biuletynie Zamówień Publicznych*⁶⁸. Termin do składania ofert określano na co najmniej 7-dniowy. Stacja wybrała najkorzystniejsze oferty i na tej podstawie zawarła umowy, w których ujęto elementy określone w art. 436 Pzp. Stacja w terminie zamieściła w BZP ogłoszenia o wyniku postępowania i ogłoszenia o wykonaniu umowy. Protokoły postępowania zawierały dane wynikające z art. 72 Pzp i zostały sporządzone na odpowiednim wzorze⁶⁹.

(akta kontroli tom III str.62-427, tom IV str. 228-255)

C. Zamówienie publiczne na dostawę dwóch ambulansów zostało przeprowadzone w 2022 r., w ramach przetargu nieograniczonego. Ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej 5 września 2022 r. W opisie zamówienia podano, że przedmiot zamówienia musi być nieużytkowany, niedemonstracyjny, kompletny i gotowy do użytkowania oraz posiadać wyposażenie i parametry określone w SWZ⁷⁰. Wykonawcy ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego sformułowali pytania w zakresie wyposażenia technicznego ambulansów. W wyniku tych pytań Stacja dopuściła do przetargu możliwość zgłaszania samochodów tylko z tylnym napędem (pierwotnie był to napęd 4x4).

⁶⁵ Cena usługi – 60%, czas reakcji wykonawcy na zgłoszenie zamawiającego w zakresie obsługi technicznej – 10%, czas reakcji wykonawcy na zgłoszenie w zakresie naprawy pojazdów – 10% oraz doświadczenie zawodowe osoby wykonującej czynności w naprawach pojazdów uprzywilejowanych – 15 %.

⁶⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 1605.

⁶⁷ Numer postępowania WSPR.ZP.7/2023.

⁶⁸ Dz. U. poz. 2439.

⁶⁹ Zgodnie z odpowiednim załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 2434).

⁷⁰ SWZ zostało udostępnione na platformie SmartPZP dla zamówienie nr WSPR.ZP.8/2022: <https://portal.smartpzp.pl/pcmrzeszow/public/postepowanie?postepowanie=33166070> (dostęp: 4.06.2024 r.).

W związku z tym zmieniono treść SWZ oraz termin składania ofert, tj. do 20 października 2022 r.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że z powodu braku ambulansów z napędem 4x4 wybrano ambulans z napędem na oś tylną. Dodatkowo przeprowadzone zostały rozmowy z ratownikami medycznymi i z ich opinii wynikało, iż napęd na tylnej osi lepiej sprawuje się w warunkach miejskich niż napęd na oś przednią, z uwagi na duże obciążenie tyłu pojazdu zamontowanym wyposażeniem.

Stacja otrzymała jedną ofertę na kwotę 1300 tys. zł. Umowa na dostawę ambulansów została podpisana 28 października 2022 r., a dostawa została zrealizowana w dniu 5 grudnia 2022 r.

(akta kontroli tom II str. 481-482, tom III str. 428-503)

W Stacji obowiązywały zasady przygotowania i prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych⁷¹. Ww. zamówienia publiczne o wartości powyżej 130 tys. zł zostały poprzedzone odpowiednim wnioskiem oraz powołaniem komisji do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli tom IV str. 73-83)

D. Stacja posiadała Regulamin udzielania zamówień o wartości powyżej 6 tys. zł i nie większej niż 130 tys. zł⁷², w którym określono zasady, procedurę oraz osoby odpowiedzialne za udzielanie zamówień publicznych. Analiza postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na usługę pełnienia funkcji wielobranżowego inspektora nadzoru inwestorskiego dla zadania „Budowa stacji wyjazdowej pogotowia ratunkowego”⁷³ oraz na zakup i dostawę agregatów prądotwórczych⁷⁴ wykazała, że zaproszenia do złożenia ofert zawierały wymagane informacje, a Stacja wybrała podmioty, które złożyły najkorzystniejsze oferty, z którymi zawarto umowy.

(akta kontroli tom III str. 44-50, tom IV str. 84-183)

Regulamin udzielania zamówień o wartości powyżej 6 tys. zł i niższej niż 130 tys. zł przewidywał sporządzenie protokołu czynności postępowania, w którym powinny być zawarte informacje dotyczące: opisu zamówienia, wartości szacunkowej zamówienia, ceny oraz istotnych elementów każdej z ofert oraz wskazanie wybranej oferty, wraz z uzasadnieniem jej wyboru. W badanych zamówieniach publicznych, Stacja nie stosowała wzoru protokołu czynności postępowania, jednakże w dokumencie „propozycja wyboru najkorzystniejszej oferty” zawarto dane dotyczące: opisu zamówienia, złożonych ofert i propozycji wyboru najkorzystniejszej oferty.

(akta kontroli tom III str. 44-50, tom IV str. 84-183)

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że dokument „propozycja wyboru najkorzystniejszej oferty” zawiera szczegółowe informacje o zamówieniu wraz z propozycją wyboru najkorzystniejszej oferty i jej uzasadnieniem. Jest on odpowiednikiem „protokołu czynności postępowania”.

(akta kontroli tom II str. 482)

⁷¹ Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 6/2021 Dyrektora WSPR w Przemysłu z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie ustalania zasad przygotowania i prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w WSPR w Przemysłu oraz ustalenia Regulaminu pracy Komisji do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

⁷² Zarządzenie nr 4/2021 Dyrektora Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Przemysłu SPZOZ z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień klasycznych o wartości powyżej 6 tys. złotych i niższej niż 130 tys. złotych.

⁷³ Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr WSPR.ZP.ZO.4/2023 rozstrzygnięte w 2023 r. W wyniku postępowania wybrano ofertę na kwotę 36,9 tys. zł.

⁷⁴ Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr WSPR.ZP.13/2022 rozstrzygnięte w 2022 r. Zamówienie zostało zrealizowane zgodnie z umową na kwotę 77,7 tys. zł.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Stacji obowiązywał Regulamin organizacyjny, w którym w § 12 ust. 10 i 11 określono zadania dyspozytora medycznego, a w § 16 pkt 2 lit. a) powołano nieobowiązującą już ustawę dot. zamówień publicznych⁷⁵ jako podstawę do udzielania zamówień publicznych.

Od 1 stycznia 2022 r. w Stacji nie funkcjonowała Dyspozytornia Medyczna. Od tego dnia, zgodnie z art. 3 pkt 14a ustawy PRM, Dyspozytornia jest komórką organizacyjną Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Szczegółowy zakres zadań dyspozytora medycznego został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego⁷⁶. W zakresie udzielania zamówień publicznych od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych⁷⁷.

Aktualizacja Regulaminu organizacyjnego WSPR, który jest podstawowym dokumentem określającym jej strukturę i zakres działania, należy do obowiązków Dyrektora, a brak jego aktualizacji, stanowi o nierzetelnym działaniu Dyrektora Stacji.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że z chwilą przejęcia Dyspozytorni Medycznej przez Wojewodę, zostały wykreślone z Regulaminu organizacyjnego WSPR zadania, które były realizowane w komórce organizacyjnej pn. Dyspozytornia. W § 12 ust. 10 i 11 pomimo, iż nie było w strukturze Dyspozytorni, pozostawione zostały zadania dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych przez ZRM. Odnosnie zamówień publicznych, Dyrektor wskazał, że w § 16 pkt 2 lit. a) nastąpiło przeoczenie uaktualnienia podstawy prawnej dotyczącej ustawy Pzp. i przy najbliższej zmianie dokona uaktualnienia Regulaminu w tym zakresie.

(akta kontroli tom II str. 5-39, 481)

2 W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 20 kwietnia 2022 r. Dyrektor WSPR na podstawie umowy o pracę zatrudniał pracownika na stanowisku ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych, pomimo iż struktura organizacyjna Stacji nie przewidywała takiego stanowiska. Stanowisko to zostało ujęte w Regulaminie organizacyjnym dopiero z dniem 21 kwietnia 2022 r. (jako stanowisko samodzielne), tj. po wcześniejszym zatrudnieniu na nim pracownika. W tym dniu, postanowieniami § 23b Regulaminu, przypisano zakres zadań do tego stanowiska.

Do zakresu obowiązków referenta ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych należało: planowanie i realizacja projektów z zakresu marketingu usług medycznych, tworzenie i rozwój oferty medycznych usług komercyjnych, przygotowywanie projektów materiałów dotyczących promocji Stacji (ulotki, broszury, foldery), pozyskiwanie sponsorów na realizację akcji promocyjnych, współpraca z fundacjami wspierającymi działalność Stacji, przygotowywanie wniosków o dofinansowanie projektów zgodnie z wytycznymi i wymaganiami konkursowymi, weryfikacja pod względem formalnym i rachunkowym oraz późniejszy proces rozliczania i sprawozdawczości projektów, a także przyjmowanie darowizn na rzecz WSPR.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że Referent ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych w latach 2022-2023 współpracował z fundacjami w celu pozyskania sprzętu medycznego, współuczestniczył w przygotowywaniu wniosku do projektu

⁷⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. 2004 Nr 19 poz. 177 ze zm.).

⁷⁶ Dz. U. poz. 1703

⁷⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.

Programu Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027⁷⁸, wykonywał obowiązki w magazynie darowizn, promował Stację w szkołach i okolicznych gminach oraz przygotowywał szkolenia wspólnie z innymi służbami w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Dyrektor Stacji wyjaśnił również, że stanowisko ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych zostało ujęte w kwietniu 2022 r., ponieważ 20 marca 2020 r. został ogłoszony w Polsce stan epidemii. Ze względu na sytuację epidemiczną nie można było organizować zebrań stacjonarnie. Chcąc wprowadzić jakiegokolwiek zmiany w Regulaminie organizacyjnym, wymaga to wcześniejszego zaopiniowania przez Radę Społeczną, która w tym czasie przeważnie opiniowała sprawy w trybie obiegowym. Dyrektor wskazał, że jako nowopowstała jednostka, Stacja pracowała nad tworzeniem struktury organizacyjnej dostosowując ją do potrzeb. Po powołaniu nowej Rady, niezwłocznie (8 kwietnia 2022 r.) zostało zwołane posiedzenie, na którym wydała ona opinię w sprawie zmian w Regulaminie organizacyjnym. Dyrektor Stacji nie przedstawił dokumentów potwierdzających realizację ww. zadań przez tego pracownika.

(akta kontroli tom II str. 5-48, 98-106, 377-381, 480-481)

3. W latach 2022-2023, Dyrektor Stacji zatrudniał na podstawie umowy o pracę pracownika na stanowisku Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji⁷⁹, pomimo iż struktura organizacyjna Stacji nie przewidywała takiego stanowiska.

Do zakresu obowiązków Pełnomocnika należało: powoływanie zespołów o charakterze opiniodawczym dot. organizacji i rozwoju Stacji, opracowywanie określonych zagadnień, strategii, badań, ekspertyz, analiz i sprawozdań; przygotowanie rozwiązań dotyczących optymalizacji rozwoju i organizacji Stacji; monitorowanie programów w zakresie możliwości pozyskiwania środków finansowych krajowych i zagranicznych (w tym również przygotowywanie, nadzór i bieżące monitorowanie projektów realizowanych przez Stację), współpraca z Zespołem ds. Zamówień Publicznych, a także udział w opracowaniu planu zakupów sprzętu medycznego.

(akta kontroli tom II str. 5-48, 78-95, 138-154)

Dyrektor WSPR wyjaśnił, że Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji brał czynny udział w organizacji i rozwoju Stacji. Z jego inicjatywy nawiązano współpracę z jednostkami pogotowia ratunkowego w Wielkiej Brytanii, Irlandii oraz Lwowie. Pełnomocnik przygotował koncepcję utworzenia nowej siedziby Stacji wraz z Centrum Symulacji i Szkoleń Ratunkowych. Dyrektor wskazał, że Pełnomocnik ściśle współpracował z pracownikiem odpowiedzialnym za zamówienia publiczne w celu pozyskiwania sprzętu medycznego. Powołanie Zespołu ds. Zamówień Publicznych nie było konieczne z uwagi na efektywną współpracę pomiędzy pracownikami Stacji.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że stanowisko ds. rozwoju i organizacji nie zostało ujęte w Regulaminie organizacyjnym, ponieważ w § 34 Regulaminu jest zapis, iż Dyrektor kieruje Stacją przy pomocy koordynatorów i pełnomocników. Pełnomocnicy są powołani do konkretnych zadań, co mogłoby się przyczynić do częstych zmian w Regulaminie.

(akta kontroli tom II str. 5-39, 138-149, 481)

4. W okresie objętym kontrolą, Dyrektor WSPR zatrudniał osobę na stanowisku referenta, która nie udokumentowała wymaganego wykształcenia. Zgodnie z Regulaminem wynagradzania, na stanowisku referenta wymagane było średnie wykształcenie. Osoba zatrudniona w Stacji na stanowisku Referenta ds. promocji

⁷⁸ „Podnoszenie efektywności podstawowej opieki medycznej przez personel ratownictwa i zespoły ratownictwa medycznego”.

⁷⁹ Osoba zatrudniona na ww. stanowisku, w latach 2022-2023 wykonywała również zadania Rzecznika Prasowego Stacji na podstawie umowy zlecenia.

i pozyskiwania funduszy zewnętrznych wskazała w kwestionariuszu osobowym, że ukończyła szkołę średnią w 2012 r. W aktach osobowych do chwili zakończenia czynności kontrolnych (do 14 czerwca 2024 r.), brakowało dokumentu potwierdzającego posiadanie średniego wykształcenia przez tego pracownika (brak świadectwa ukończenia szkoły).

Dyrektor Stacji przesłuchany w charakterze świadka zeznał, że pracownik w trakcie rekrutacji wskazał, iż posiada średnie wykształcenie i zobowiązał się do dostarczenia takich dokumentów. W trakcie zatrudnienia Dyrektor zwracał się do tego pracownika z prośbą o uzupełnienie brakujących dokumentów.

Starszy specjalista ds. personalnych WSPR przesłuchana w charakterze świadka zeznała, że już na etapie rekrutacji zgłaszała ustnie Dyrektorowi Stacji, iż pracownik ten nie przedłożył dokumentów potwierdzających wymagane wykształcenie. Ww. wskazała, że pracownik oświadczył jej, że dokument dotyczący jego wykształcenia dostarczy do Stacji.

Ww. były pracownik Stacji, wezwany w celu złożenia zeznań w charakterze świadka, nie stawiał się w wyznaczonym miejscu i czasie⁸⁰.

(akta kontroli tom II str. 78-137, 480, 502, tom IV str. 184-195, 256-274, 314-323)

5. W latach 2022-2023 Dyrektor Stacji nierzetelnie weryfikował rzeczywisty czas pracy Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji. Pracownik ten nie podpisywał na bieżąco listy obecności w Stacji (w dniach, w których wykonywał obowiązki służbowe), lecz uzupełniał ją w całości na końcu miesiąca, czym naruszał postanowienia § 26 *Regulaminu pracy* obowiązującego w WSPR. Dyrektor akceptował listy obecności w których podpisywał się Pełnomocnik, pomimo iż w 11 dniach (przez 74 h i 2 min), w których pracownik ten potwierdził obecność w Stacji, świadczył pracę w Dyspozytorni Medycznej PUW w Rzeszowie (na rzecz innego pracodawcy) lub przebywał na zwolnieniu chorobowym. Skutkiem tego, Pełnomocnik otrzymał wynagrodzenie zgodnie z ustalonym wymiarem czasu pracy za dni, w których nie świadczył pracy na rzecz Stacji, w wysokości łącznej 2 390,90 zł.

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że Pełnomocnik nie poinformował pracodawcy o niezdolności do pracy za okres 13-20 marca 2022 r. Ponadto Dyrektor Stacji zeznał, że nie miał wiedzy o tym, że Pełnomocnik potwierdzał obecność w pracy w sytuacji, gdy w rzeczywistości wykonywał pracę na rzecz innego pracodawcy oraz wskazał, że miał świadomość, że Pełnomocnik nie potwierdzał na bieżąco listy obecności.

(akta kontroli tom II str. 482, tom IV str. 275-302, 314-319)

6. W latach 2022-2023 Dyrektor Stacji nierzetelnie nadzorował rzeczywisty czas wykonania umów zlecenia dotyczących Rzecznika Prasowego. Dyrektor Stacji akceptował rachunki wystawione przez Zleceniobiorcę oraz akceptował ewidencje godzin wykonywania umowy zlecenia dołączone do tych rachunków, stanowiące podstawę obliczenia wynagrodzenia⁸¹. W 12 dniach 2022 r. i 2023 r.⁸² (łącznie 114 h) Rzecznik Prasowy rozliczył wykonywanie zadań z umowy zlecenia na rzecz Stacji,

⁸⁰ Wezwanie nie zostało odebrane z placówki pocztowej.

⁸¹ Zgodnie z § 5 ust. 4 i ust. 6 umowy nr WSPR/SP/1130/6/2022 (obowiązującej w 2022 r.): Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 płatne będzie z dołu w terminie do 14 dni od dnia przedstawienia Zleceniodawcy przez Zleceniobiorcę prawidłowo wystawionego rachunku oraz ewidencji godzin wykonania czynności określonych w § 1 niniejszej umowy. Dane zawarte w rachunku potwierdzone są przez Zleceniodawcę. W razie wątpliwości odnoszących się do informacji w niej wskazanych Zleceniodawca niezwłocznie skontaktuje się ze Zleceniobiorcą w celu ich wyjaśnienia. Strony oświadczają, że kwota obliczona wg powyższych zasad stanowi całość przysługującego Zleceniobiorcy wynagrodzenia oraz obejmuje zwrot wszelkich kosztów poniesionych przez Zleceniobiorcę w celu wykonania zlecenia. Analogiczny zapis został zawarty w umowie nr WSPR/SP/1130/4/2023⁸¹ (obowiązującej w 2023 r.).

⁸² 5 lutego, 13 lutego, 13,19,20 marca, 24 lipca, 4 września, 10 grudnia 2022 r. oraz 21 marca, 3 czerwca, 27 czerwca i 22 lipca 2023 r.

podczas gdy w tym czasie wykonywał pracę w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie (na rzecz innego pracodawcy) lub przebywał na zwolnieniu chorobowym. Za ten okres otrzymał wynagrodzenie w wysokości 6 025,38 zł. W trakcie kontroli, Rzecznik Prasowy przedstawił dokumenty świadczące o wykonywaniu zadań Rzecznika w inne dni, niż wykazane w ewidencji godzin dołączonej do rachunków, w wybranych miesiącach.

Dyrektor Stacji przesłuchany w charakterze świadka zeznał, że nie weryfikował ile dni zajmuje Rzecznikowi Prasowemu realizacja poszczególnych zadań, natomiast podstawą wynagrodzenia wynikającą z umowy zlecenia była liczba godzin wykazana zgodnie z umową (bez przekroczenia maksymalnej liczby). Według Dyrektora, znaczenie miała łączna liczba godzin, a nie poszczególne dni wykazane w ewidencji i w tym zakresie weryfikował przedstawione przez Zleceniobiorcę rachunki i ewidencję godzin wykonywania umowy. Dyrektor Stacji zeznał, że nie miał wiedzy, iż Rzecznik mógł wykonywać pracę u innego pracodawcy w dniach, które wykazał w ewidencji dołączonej do rachunków.

(akta kontroli tom IV str. 204-207, 314-319)

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Dyrektor Stacji nie sprawował rzetelnie nadzoru w zakresie: zatrudnienia niektórych pracowników, realizacji powierzonych im zadań i rozliczania czasu ich wykonania.

Dyrektor zatrudnił na stanowisku Referenta ds. promocji i pozyskiwania funduszy zewnętrznych osobę, która nie udokumentowała wymaganego wykształcenia średniego. Ww. stanowisko (do 21 kwietnia 2022 r.) oraz stanowisko Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji (na którym zatrudniony był pracownik) nie zostało ujęte w strukturze organizacyjnej Stacji

Dyrektor Stacji, w skutek braku należytego nadzoru, zatwierdzał nierzetelną ewidencję czasu pracy, która stanowiła podstawę wypłaty wynagrodzenia, pracownika wykonującego jednocześnie zadania Pełnomocnika ds. rozwoju i organizacji oraz Rzecznika Prasowego. Pracownik ten w listach obecności oraz w ewidencji godzin wykonywania umowy zlecenia, potwierdził realizację czynności służbowych niezgodnie z rzeczywistym czasem ich wykonania. W latach 2022 – 2023, łącznie w 23 dniach (188 h i 2 min) ww. pracownik nieprawidłowo wykazał, że realizował zadania Rzecznika Prasowego lub Pełnomocnika na rzecz Stacji, w sytuacji gdy w tym czasie świadczył pracę w Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie lub przebywał na zwolnieniu chorobowym. Na podstawie nierzetelnej ewidencji czasu pracy (wykonywania zadań) tego pracownika, zostało jemu wypłacone wynagrodzenie za dni, w których nie mógł wykonywać takich zadań (na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia) w łącznej wartości 8 416,28 zł.

Regulamin organizacyjny Stacji nie był zgodny z faktyczną organizacją Stacji oraz odwoływał się do nieobowiązujących przepisów prawa w zakresie zamówień publicznych.

WSPR posiadała stabilną sytuację finansową. W latach 2022-2023 osiągnęła dodatni wynik finansowy, a na koniec tych okresów nie posiadała istotnych należności i zobowiązań wymagalnych. Nabyte środki trwale⁸³ służyły realizacji zadań Stacji i zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych.

Analiza dokumentacji pięciu postępowań o udzielenie zamówień publicznych wykazała, że zostały one przeprowadzone zgodnie z obowiązującą ustawą Pzp. oraz

⁸³ Objęte próbą badawczą.

wewnętrzными uregulowaniami Stacji. Zamówienie te zrealizowano według warunków określonych w umowach i służyły one realizacji zadań wykonywanych przez WSPR.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu zapewnienia obsady lekarskiej w specjalistycznych ZRM, stosownie do wymogów art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy PRM.
2. Podjęcie działań zmierzających do zapewnienia odpowiednich parametrów dotyczących mediany czasu dotarcia i maksymalnego czasu dotarcia ZRM na miejsce zdarzenia, wymaganych art. 24 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy PRM.
3. Podjęcia działań w celu zapewnienia odpowiedniego czasu wyjazdu ZRM do zdarzenia (czasu reakcji), określonego w § 8 ust. 2 pkt 1b i 2b rozporządzenia w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego oraz zapewnienia rzetelnych danych w tym zakresie w SWD PRM.
4. Dostosowanie Regulaminu organizacyjnego do faktycznie wykonywanych zadań przez Stację oraz istniejących stanowisk.
5. Prawidłowo dokumentować posiadane wykształcenie i kwalifikacje od kandydatów do pracy w Stacji jak i zatrudnionych pracowników.
6. Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad prawidłowym ewidencjonowaniem czasu pracy (wykonywania czynności) pracowników i zleceniobiorców Stacji.
7. Podjęcie działań w celu odzyskania nienależnie wypłaconego wynagrodzenia, które otrzymał Pełnomocnik ds. rozwoju i organizacji w wysokości 2390,90 zł za dni, w których nie mógł świadczyć pracy z uwagi na wykonywanie pracy na rzecz Dyspozytorni Medycznej w Rzeszowie oraz w związku ze zwolnieniem chorobowym.
8. Rozliczenie wynagrodzenia wypłaconego Rzecznikowi Prasowemu na podstawie umowy zlecenia, za dni w których nie wykonywał zadań na rzecz Stacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, 25 lipca 2024 r.

Kontrolerzy
Roman Chrząszcz
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
p.o. Wicedyrektor
Witold Pałasz

/-/

/-/

Mateusz Malig
Starszy inspektor k.p.

/-/